

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Адреса:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library
City

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

PIK VIII.

Ч. 25 (768).

СУБОТА, 27. ЛЮТОГО 1926.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, FEBRUARY 27th, 1926. No. 25 (768). VOL. VIII.

З промови Зіновєва на сесії поширеного виконкому.

Китай є напередодні нових конфліктів, які можуть привести до інтересів закордонних держав.

МОСКВА, 24. лютого. — На сесії Широкого Виконавчого Комітету Комінтерна Зіновєв висловив промову, в якій заявив, що він дає глибоко вірити в неминучість світової революції, прихід котрої, однак, дещо задержався.

Він не скривав того факту, що багато його сподівань не здійснилися, однак це зовсім не повинно здержувати нікого від боротьби за головну ціль — диктатуру пролетаріату, яка є тепер головним питанням дня в кожній країні.

Центр своїх зусиль, на думку Зіновєва, комуністи повинні звернути тепер на Китай і Полудневу Америку, які — тамлять під тяжкою пятою капіталізму.

Зіновєв зазначив слабкість комуністичного руху в Злучених Державах, а особливо в Японії.

РИГА, Латвія, 25. лютого. — На сесії Широкого Виконавчого

Комітету Комуністичного Інтернаціоналу повідомлено дегатів, що Китай є напередодні нових конфліктів, які можуть привести до закордонної інтервенції.

Політика радянського уряду на Далекому Сході є поважно загрожена генералом Чан Цо-Ліном, манджурським диктатором, який приготується проголосити автономну манджурську республіку.

ДОМАГАЄТЬСЯ ВИЗНАННЯ РАД. СОЮЗА.

ВАШИНГТОН, 20. лютого. — Демократичний конгресмен Сабат з Іллінойс вів вчора в конгресі резолюцію — в справі визнання радянського уряду Злученими Державами.

Резолюція домагається, щоб президент Кулідж наважувся прийняти торговельні й дипломатичні зносини з Радянським Союзом.

КАРОЛЬ ХВАЛИТЬ МУССОЛІНІ І ЙОГО ФАШІСТСЬКИЙ УРЯД.

Бувший румунський престолонаслідник вїхав до Парижа на нараду з румунськими націоналістами.

МІЛАН, Італія, 25. лютого. — Бувший румунський престолонаслідник Кароль вїхав вчора з Мільано був спрочинений у падком міністерства Братівну і невпевним політичним положенням в Румунії.

Перед своїм вїздом Кароль висловив глибоку пошану для італійського уряду та його політичної форми.

Провідник партії М. Флорга був недавно в Парижі і комуникував звіти з Каролем та

запросив його до Парижа на важку політичну конференцію. Уважають, що вїзд Кароля з Мільано був спрочинений у падком міністерства Братівну і невпевним політичним положенням в Румунії.

Перед своїм вїздом Кароль висловив глибоку пошану для італійського уряду та його політичної форми. "Моя країна потребує такого чоловіка як Муссоліні", сказав він.

ТЕЛЕГРАФІСТИ КОМПАНІЇ МАРКОНІА ЖАДАЮТЬ ПІДВИШКИ.

ТОРОНТО, 24-го лютого. — Робітники, що працюють для "Марконі Компанії оф Канада" в стаціях на річку Ст. Лоренс і на атлантичному та тихоокеанському побережжях, а також на кораблях, що плавають на канадійських водах, повідомили компанію про закінчення теперішнього контракту та про свій намір добиватися підвищити платні й поліпшення умов праці.

Компанія відповіла на повідомлення про закінчення контракту заявою, що вона також

бажає перевести ревізію платні, але в долину, себто хоче її зменшити.

КІЛЬКО СЕНАР МАВ ЧИСТОГО ЗИСКУ?

МОНТРЕАЛ, 25. лютого. — Канадійська національна залізниця оповістила сьогодні, що протягом 1925 року вона мала чистого зиску \$32,264,414.

В 1924 році чистий зиск залізниці вносив \$17,244,251, так що за минулий рік він збільшився на \$15,020,163.

НОВИЙ ПРЕМ'ЄР САСКЕЧЕВАНУ.

РІДЖАРНА, Саск., 26. лютого. — Провінція Саскечевану має вже нового прем'єра в особі Джеймса Гарфілда Гардінера, що був дотепер міністром доріг в кабінеті Донінга.

Гардінера одноголосно вибрано вчора прем'єром на конвенції ліберальних делегатів зі всіх виборчих округів у провінції. Він є уроженцем провінції Онтеріо і має около 42 років.

ХОЧУТЬ СКАСУВАТИ ЗАКОНОДАВЧУ РАДУ.

ГАЛФАКС, Н. С., 24. лютого. — Прем'єр Ровдс пропонує завтра в провінціальному парламенті законопроект про скасування законодавчої ради.

Оповіднення в цій справі зробив сьогодні прем'єр Ровдс після того, як офіційно його повідомлено, що члени законодавчої ради рішили на тайній нараді боротися всіма силами

Засуд майнерів у Дромгелер викриває існування анти-робітничих законів

КАНАДІЙСЬКА РОБІТНИЧА ОБОРОНЧА ЛІГА ЗАКЛИКАЄ РОБІТНИКІВ ДО БОРОТБИ ЗА СКАСУВАННЯ НОРТ-ВЕСТ ТЕРИТОРІС ЕКТУ.

Протестаційна кампанія, яку веде Канадійська Робітничка Оборонча Ліга в імені дромгелерських майнерів, має дві цілі: заперестувати проти засуду Луїса МекДоналда (Кіда Борнса) на три роки й чотири місяці в'язниці і Сесіла Тернса на шість місяців в'язниці за напад в зв'язку зі страйковими розрухами в Дромгелер і Вейта проти Норт-Вест Територіс Екту.

Застосування Норт-Вест Територіс Екту — при засуді майнерів на в'язницю внісло на дніне світло деякі цікаві факти про цей закон та його відношення до робітництва.

До якої міри послугуванося Н.-В.Т. Ектом в Алберті, можна побачити лише на перчитанню судових протоколів. Але факт, що цього закону не примінювано дуже часто, є досить очевидний, бо тепер, коли його примінено у відношенню до дромгелерських страйкерів, він викликав занепокоєння і тривогу.

Норт-Вест Територіс Ект і робітництво.

Щоб дізнатися щось певного про право послугуванося Ектом, всекрайній виконавчий комітет Канадійської Робітничої Оборончої Ліги написав в цій справі до робітничого посла Вудворта й одержав від нього таку відповідь:

"Далі, відносно розправ дромгелерських майнерів. Подолання є досить складковане (запутане). Перше все, що я вив про це знаєте, ми все ще маємо закон, що забороняє мирне пікетування. Доки пікетування не буде признане за-

конним, ми завжди будемо, мати клопіт.

"Знову, коли провінції Саскечеван і Алберта увійшли до конфедерації, вони находились під Норт-Вест Територіс Ектом, і поправлений канадійський закон з 1886 року, секція 66, заявляє, що деякі провинії можуть бути суджені суддюю без лави присяглих. Канадійський кримінальний кодекс не касує цього закону. В Саскечевані Н.-В.Т. Ект скасовано в 1907 році. В Алберті скасовано в 1923 році 71 секцію, але інші секції остали до нині. Департамент справедливости інформує мене — я вважаю це за льогічне — що скасування дальших точок Н.-В.Т. Екту можна добитися лише на домагання албертійського уряду".

Н.-В.Т. Ект і мінеральні багатства Алберти.

"Ми примушені запитати себе, чому Н.-В.Т. Ект може бути скасований в Саскечевані, а чому не може бути скасований в Алберті? Обі провінції є заруховані до степових провінцій. Обі провінції мають "прогресивні уряди".

Однак між ними є ця різниця: Алберта, в додатку до того, що є степовою провінцією, має ще також багаті поклади мінералів. Вуглева індустрія є шойно в її дитячому віку. Можливість розвитку і завжди перед очима вкладчика й опейрейтора. Н.-В.Т. Ект, який дозволяє на суди без лави присяглих і т. п., є дуже вигідний для власників копалень в їх новорозвиваючійся індустрії. Його задержано без сумніву для протиробітничих цілей. Ми примушені прийти до такого

заключення, бо Саскечеван, чисті фармерська провінція, не відчуває потреби Н.-В.Т. Екту.

Ясно отже, що за цю справу повинні взятися робітники в провінції Алберти. Вони мусять нахилити албертійський провінціальный уряд, щоб він ухвалив законопроект з домаганням скасувати Н.-В.Т. Ект. Цей крок мусять бути зроблений, бо департамент справедливости складає обов'язок на плечі провінції.

Робітництво й пікетування.

Заяви Вудворта в зв'язку з пікетуванням не можна промишувати мовчанкою. Чи пікетування є законне? Цей запит ставлять час від часу робітники на своїх юнійних мітингах. Організовані робітники кажуть, що пікетування є законне. Але тепер справа мається так, що це є лише припущення, а не факт. Існує ще закон, який забороняє мирне пікетування. Робітники повинні отже знати, де вони стоять в справі цієї важкої оборончої зброї. Організоване робітництво не може відкладати цього питання. Робітники, через свої юні й політичні відділи, повинні взятися за цю справу та полагодити її з урядом.

Така справа життя й смерті трейд-юнійного руху не може бути полишена для толкування симпатичних адвокатів а навіть судів. Робітництво мусять одержати тепер щось дефінітивного.

Канадійська Робітничка Оборонча Ліга предкладає ці важкі справи на увагу робітникам цієї країни, бо для поборовання протиробітничих законів потрібно злучених сил всього робітництва.

Всекрайній Виконавчий Комітет Канадійської Робітничої Оборончої Ліги.

ПОЛЬЩА ДОМАГАЄТЬСЯ ПОСТІЙНОГО МІСЦЯ В РАДІ ЛІГИ НАЦІЙ.

Еспанія і Бразилія також хочуть бути зареєстровані в по-більшій раді міжнародного тіла.

БЕРЛІН, 25. лютого. — Казимир Ольшовські, польський міністер до Німеччини, оповістив сьогодні, що Польща зробила формальну аплікацію на постійне місце в раді Ліги Націй в зв'язку з допусщенням Німеччини до Ліги.

Польський міністер заявив, що побільшення ради є потрібне для завершення належного замирення світа. Він сказав, що Еспанія також присудує постійне місце в раді Ліги з огляду на її престиж серед країн латинської Америки.

ВАРШАВА, 24. лютого. — Як Польща не дістане постійного місця в раді Ліги Націй, то вона може відкинути Льюкар-

ський договір, оскільки він відноситься до Німеччини.

Таку заяву зложив тут американському кореспондентові один високий польський урядник.

МАДРИД, Еспанія, 22. лютого. — Еспанський уряд і преса є одноголосно тої думки, що Еспанія повинна мати постійне місце в раді Ліги Націй.

РІО ЖАНЕЙРО, Бразилія, 22. лютого. — Міністер закордонних справ Пачеко заявив в інтерв'ю з кореспондентом "Юнайтед Нюс", що Бразилія буде домагатися постійного місця в раді Ліги Націй, коли 8 березня збереться в Женеві спеціальний мітинг Ліги.

АРЕШТУВАННЯ ПРОФ. СКАТА НІРІНГА НА МІТІНГУ В БОСТОНІ.

Мітинг був скликаний в справі визнання Радянського Союзу і відбувся помимо всіх перешкод.

В місті Бостоні, в Злучених Державах, поліція заборонила минулої неділі вїче в справі визнання Радянського Союзу, на якому мав промовляти проф. Скат Нїрінг, відомий економіст, який повернув недавно з своєї поїздки по Європі та Радянському Союзу.

Заставши салию замкненою, Нїрінг влаштував вїче перед салею під голим небом, де зібралося більше як 1,000 робітників. Та присутня поліція не-

рервала промову Нїрінга, арештувала його й відвезла на поліційну стацію.

По недомову часі Ската Нїрінга випущено на волю і він повернув на вїче та серед гримих оплесків присутних закінчив свою промову домаганнями, щоб Злучені Держави визнавали Радянський Союз.

Заборона свободи слова в Бостоні, т. зв. "колиця американської свободи", викликала загальне обурення.

СКЛИКАЮТЬ КОНФЕРЕНЦІЮ ВСІХ ТИХООКЕАНСЬКИХ ДЕРЖАВ.

Австралійська Партія Праці запросила також на конференцію представників Радянських Республік.

ГОНОЛЮЛЮ, Гавайські Острови, 24. лютого. — Австралійська Партія Праці розіслала запрошення на конференцію всіх тихоокеанських держав, включаючи Канаду й Злучені Держави, яка має привести до більшого порозуміння відносно майбутнього мира на Тихому океані. Конференція має відбутися в Гонолулю в місяці листопада ц. р.

Така інформація міститься в

листі від Д. Л. МекНамари, секретаря Партії Праці, до А. Г. Форда, директора тутешньої пан-тихоокеанського союзу.

МекНамара заявив, що можна надіятися більше як 100 делегатів, включаючи представників Радянського Союзу. Він далі сказав, що аранжери конференції мають намір зібрати разом представників робітництва й інших організацій з країн, що межують з Тихим океаном.

РІЖНІ ВІСТІ

208 ІМІГРАНТІВ ДЛЯ ЗАХІДНОЇ КАНАДИ.

Минулої середи через Вінніпег переїхала перша цього року партія імїгрантів з Європи, які оселять на фармах в західній Канаді. Всіх імїгрантів було 208, включно з дітьми. Вони походять з різних європейських країн, однак переважають Данці.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

МАДРИД, Еспанія, 22. лютого. — В тунелю зітхалося вчора два потяги, підчас чого ранено 60 осіб, з них половина тяжко.

МЕКСИКАНЦІ ХОРУЮТЬ НА ІНФЛЮЕНЦУ.

МІСТО МЕКСИКО, 25. лютого. — В федеральному окрузі заховувало на інфлюенцу 18 тисяч людей і смертність серед них приборає застрашуючі розміри. Як причину заховувань лікарі подають небувале в Мексикку зимно.

Федеральний округ є малою територією довкруги столиці.

БРУКСЕЛЯ, Бельгія, 25. лютого. — Бельгійський сенат ратифікував вчора угоду зі Злученими Державами в справі сплати доугу.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba. M. Popovich, Secretary.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД ПОТВЕРДИВ ЗАСУД КИДА-БОРНСА.

Дня 16. лютого апеляційний суд в Келгарі потвердив засуд Кида Борнса, провідника дромгелерських майнерів, якого засуджено на три роки й чотири місяці. Розправа відбувалася перед повним апеляційним судом в складі з п'ятьох суддів. Оборонець всіма силами боровся за переглянення справи, але судді були неумолими. Суддя Бек заявив, що він навіть не читав рекорду попередньої розправи, однак потвердження було одностайним.

Другий оскаржений, Сесил Террис, засуджений умовно на два роки і звільнений за кавцією в висоті двох тисяч доларів, що їх склав він з батьком.

Розправа в апеляційному суді над Ренером за пікетування відбулася 8. березня (марта).

Засуджений Кид Борнс лишив жінку і трое маленьких дітей без средств до життя.

Читаючи ці рядки, аж дивно стає: недавно цих майнерів-тітків судили й вже відбувся апеляційний суд, який тільки потвердив засуд. Робітник, що боровся за кращий кусок хліба для себе й своїх товаришів по праці, пішов в тюрму сидіти три роки й чотири місяці.

Тепер вже іншого виходу нема, тільки повести масову кампанію за визволенням Кида Борнса. Це обов'язком цілого робітництва в Канаді. Канадська Робітничо-Фармерська Ліга кличе робітництво до такої кампанії. Кличе до кампанії за визволенням з тюрми Кида Борнса і одночасно за знесенням про-робітничого закону в Альберті, так званого "The North-West Territories Act". Цей закон є на услугах альбертських власників копалень, бо не допускає розправи між власниками й робітниками перед лавою присяжних. Цей закон був колишній також і в Саскечевані, але там його уважили в 1907 році. В Альберті в 1923 році уважили його 71. секцію, але самий закон остав в силі і ось тепер ним послуговуються власники проти робітників, не допускаючи розправи перед лавою присяжних.

Кампанію за усунення цього закону повинні підприняти робітники Альберті і натиснути на провінціального уряд, щоб він підняв кроки для його усунення. В Альберті уряд прогресивний, чи "фармерський" і треба його заставити заговорити в цій справі.

Що-ж до засудження Кида Борнса, то тут все робітництво Канади повинно стати в його обороні і домогати звільнення його з тюрми. Кида Борнса засуджено на три роки й чотири місяці в тюрму за робітничу справу, то-ж робітники повинні його визволити.

ЗАМІТКИ НА ТЕМИ ДНЯ.

КОМУНІЗМ І МИСТЕЦТВО.

Відомий англійський композитор, Ротлен Ботон, автор твору "Immortal Hour", вступив до Комуністичної Партії Великої Британії. Вступаючи в члени партії, він пояснює, чому він це робить. А робить він це, між іншим, тому, бо вірить що справедливість на землі настає тоді, коли на ній контролю візьмуть працюючі; тому, що не вірить в індивідуальне політичне лидерство; тому, що комуністична партія найчистіша в своїх стремліннях і найсправедливіша в своїх методах.

Далі Ротленд Ботон каже: "Я є композитор, якого праця стало рабувати і, одночасно, предкадали запомогу... Люде так довго не можуть користати з краси, поки всі вони не дістануть відповідної поживи, мешкання і образования. А цього не станеться так довго, доки працюючі не будуть ридати самі собою."

"Мистецтво може розвиватися тільки в повній свободі для всіх. Людський розум не може бути вільним, поки втомлене тіло журиться завтрішнім днем."

"Жебрацька платня робітника, каже Ботон, не дозволяє йому думати про-власне духове задоволення. Вона не дає йому средств на це, рабує його свідість тіла й розуму, які потрібні для того, щоб злетіти мистецтвом."

"Нинішня капіталістична система дає можливість лише одиницям творити для задоволення своїх панів і їх спільників, для марнотратників, для гіпокритичного мистицизму церкви, або для спекулятивної дурноти музичної комерції."

Ботон перше звав себе соціалістом, бо бачив, що соціалізм є конструктивною теорією... Але розчарувавшись в соціалістах, почав звати себе комуністом. Однак зрієса цей назви, коли після сформування в Англії комуністичної партії побачив її дисципліну. І тільки після арештування і засудження 12-ох комуністів в Англії він зрозумів ціль її дисципліни і без застерєжень вступив в ряди комуністичної партії. Вступив, бо каже — "Мені треба так багато вчитися. Комуністична партія є однією партією, що визнає власні помилки. А тому вона є однією партією, що здібна вчити."

Так людина науки вступила в ряди комуністичної партії, щоб вчитися.

АМЕРИКАНСЬКІ КАРДИНАЛИ І ЕПІСКОПИ ТА ПРОГИБІЦІЯ.

Саме тепер в американській пресі обговорюється справа прогибції, або змодифікування так званого "Volstead Law". Надокучила Американцям "прогибція", чи краще сказати "незаконна п'янтка". Захотілося вилітати за алкоголь на денне світло.

В даному випадку характерне становище багатьох американських єпископів різних релігій. Цілий ряд їх виступив в американських газетах, в інтерв'ю, з церковних амбон з заява-

ми, щоб усунути прогибцію і дозволити вільну продаж пива й вина.

Керовники церкви "Temperance Society" дали справу прогибції під голосування своїх парохіян. Наслідок — величезна більшість проти прогибції. Ньюйорський єпископ Фіске каже, що прогибція є тільки на користь багачам, які дістають все, що хочуть, тоді як бідняки не можуть дістати.

Та вже найдемократичніше висловився римо-католицький кардинал. Ньюйорський кардинал Гейс, шойно повернувшись з Риму, заявив в інтерв'ю, що його церква "завжди стояла за тверезістю", але

"Скрайні кроки (примусова прогибція) сковують духа... Якщо неморальність походить з п'янтки, то вона мусить бути заборонена, але не можна-ж накидати прогибцію на 100 мільйонів населення для того, щоб покарати нетверезих одиниць".

Така то "демократична" заява кардинала. Другий католицький кардинал О'Конел, з Бостону, пише, що з тих часів, як св. Петро перестерігав Ефесців не упиватися вином, церковні отці вірно боролися з п'янством. Але — оте триклятуше "але"! — пиво, вино і ім подібні (пиво 75 процнта!) — Р) напитки зовсім не є злі самі по собі". Вони по-свому навіть корисні. Тому примусова прогибція — це зовсім що іншого. Примусова прогибція цілком противна святому писемству і католицькій традиції.

Шикагоська газета "Дейлі Ньюс" вмістила карикатуру на цих п'яних єпископів, поставивши їх на коліна перед конгресом з просьбою усунути прогибцію. Але з за куліси виглядає Джан, п'як, та прислухується, що конгрес скаже. Під карикатурою підпис: "Чому ти сам за себе не говориш, Джане!"

Нащо Джанові говорити; пхатіть туди, куди його не допустять, коли єпископи за него говорять. А говорять вони за п'яного Джана тому, що поїли Джан п'яний, доти він їх і зиски з броварів, в яких вони мають вкладені свої гроші, пливуть до їхніх калиток.

Тоді, як попи в Злучених Державах благають парламент, щоб усунути прогибцію, мексиканський уряд усуває з краю попи. Він дав наказ протягом 24-ох годин замкнути всі католицько-попівські школи й монастирі, а попри них не панькатися з школами інших сект.

Видно, що мексиканські попи не задовольнялися словом божим і почали політичні інтриги, бо одночасно з закриттям попиських шкіл почалося арештування старих реакціонерів, загворників, що вєвалися своїми контрреволюційними виступами в минулому.

Телеграми доносять, що попи з Мексико розбігаються, хто куди може. Американські втікають до Злучених Держав, а єспанські готуються до депортації. Видно, що для мексиканського уряду попи більше небезпечні, як сто-процентний алкоголь.

Робітник.

В МЕКСИКО "ПРОГИБІЦІЯ" НА ПОПІВ.

В Мексико розбігаються, хто куди може. Американські втікають до Злучених Держав, а єспанські готуються до депортації. Видно, що для мексиканського уряду попи більше небезпечні, як сто-процентний алкоголь.

Робітник.

УКРАЇНСЬКА ГЕРГЕПА ЗА КОРДОНОМ.

Так В. Винниченко охрестив у "Відродженню Нації" свою брательню, петлюрівську дипломатію, що то потягнула була за кордон спершу представляти, а потім продавати "Українську Народну Республіку". Давно то це було. Вже ось 7 до 8 літ минає тому, а й досі ще дуна йде по європейських нетрах від той петлюрівської гергепа.

Вихала була з України за часів петлюрівської делегації вірні українські кооперативні організації за кордон, щоб "зв'язати українську кооперативну з європейською". На чолі її стояв Х. Барановський, "народний діяч" над діями, а на кооперативному полі це й дуже заслужений. Вихав Перепелиця, Сербіненко, Головок, Горбань й інші. Пізніше куди вже на Україні встановлює радянську владу, приїхав за кордон (утік від більшовиків після того, як був кілька разів розстріляний) "професор від кооператив" В. Коваль.

Почав той професор за кордоном лаяти більшовиків і відшукувати своїх кооперативів, які, щоб "тісніше зв'язати українську кооперативу з європейською", вивезли з собою з України около 75 мільйонів німецьких марок.

Колі проф. Коваль найшов своїх кооперативів, то з мільйонів йому лишився тільки "ревізійний акт". За грішми тільки закурлю. Розсердився професор (не тому, що гроші пропали, а тому, що йому нічого не дісталось) і шкрабнув статежку про життя українських кооперативів за кордоном. В тій статті він викрив, що сталося з грішми. Діля над діями Х. Барановський, пише Коваль, винирав німецькі марки на долари і після того вони стали вже не кооперативними а його власними.

"Ліше" 32 тисячі американських доларів присвоїв собі цей кооперативний діяч. Коли Коваль сказав Барановському, що це трохи неморально забра-ти самому тільки грошей, то Барановський сказав: "Пере-станьте, пане Коваль, дурака ваяйте. Я прослужив українській кооперативу 25 літ і маю право, щоб мої діти не мерли з голоду".

С. Перепелиця, також не дур-на собі кооператорська птиця, "свиснув" поверх півтора мільйона корон, поїхав в Італію "зв'язувати українську кооперативу з італійською", найвив найкращий готель, а потім купив собі в Генуї прекрасну віллу і, мандруючи з Італії в Швейцарію та назад, привчив, що в першохлясних ресторанах Італії і Швейцарії його зустрічали з музикою й співом "Ще не меряй Україна" і кричали: "Слава Перепелиці, слава!"

Сербіненко оселився в фешенебельній частині Парижа, найвив в готелі 7 кімнат і розіздав першохлясними автомобілями. А коли Петлюра закупив був у Франції американської амуніції, що ржавіла на складах після війни, за 12 мільйонів франків, то ту амуніцію якусь набули кооператори Барановський і Сербіненко і "глибокоді", каже Коваль, та скінчили не могли. Потім по-сварилися між собою, а відтак решту відпродали фірмі "Америксма". Ця фірма належала до відомого німецького спекулянта Бармата, що ото сів на лаву оскаржених за свої скандальні злочинства, в якому замішані були і провідники української соціал-демократії. Кажуть, що той Бармат видавав себе також за "широкого українського патріота з Уманя" і з ним в приятельських відносинах були українські соціал-демократи Мартоє, Безп'ялко і Матюшенко.

Упоравшись зі всіма "кооперативними справами", Барановський купив собі віллу кодо Берліна і хотів зажити побожим спокійним життям, але пролившись українській кооперативі дуже докучали йому своєю жебранією і він, вилавши їх всіх, продав віллу в Бразилію.

Його спільник, Горбань, поїхав до Болгарії ліквідувати печі і бривти, яких українські кооператори купили були для України за 4 мільйони марок. Тепер він п'ячить у Варні і "компромітує імена славних кооператорів".

Сербіненко, земляк з Кобеляк, з Полтавщини, живе й тепер в аристократичній частині Парижа, має 18 автомобілів і підписується та величає себе

"дмок" (князь) Сербіненко — це перед Французами, а перед Англіяцями "count", (граф) Сербіненко.

Бувший петлюрівський "посола" до Румунії й Швейцарії Гасенко назвав себе граф де Гасенко і в редакції французької бульварної газети "Ex-

celior" замовив собі свою власну біографію.

Отак живуть "наші кооператори" за кордоном. Таке про їх життя оповідає їх-же братанич — кооператор професор В. Коваль.

Вічна їм пам'ять всім.

Мусій.

ПІД ПЯТОЮ РУМУНСЬКИХ БОЯР.

(Докінчення.)

Нові зміни на Буковині.

З листа цього самого секретаря довідуємося, що лани-бояре ще не впорались зі всіма справами на Буковині, що там все ще переводяться експерименти на організі краєвої управи, шоби тим чином розв'язати трудну проблему економічно-політичного характеру й бодай на який час затримати сяку-таку рівновагу, бо румунська-ляк котиться і собі помаленьку.

"Коло нас від нового року вже має бути цілком інший уряд, а то: префектура з Кімманія здійсниться і буде лиш плаца, в котрій буде урядувати один претор, як голова, і зовна урядники, а префектура наша буде в Чернівцях, значить (judetul) повітове місто, на чолі котрої стоїть один префект, який буде мати до розпорядженности кілька плаца. Так небагом будем мати на Буковині лише 6 "жудіцій" (повітів), а то: Чернівці, Сторожинець, Кімполунг, Радівці, Сучава і, здається, Серет, а решта повітів будуть зоймлені. Відтак громадська управа також буде досить змінена, за котре, як буде інтересне, другий раз Вам напишу".

Без сумніву, ця найновіша операція стремить до стислої централізації адміністративних чинників, до змінення і уліпшення позиції окупантів і, безперечно, має зликувати велике число невалідованих урядовців, та допомогти державі вилітати з багна фінансової кризи то-що, але ми переконані, що таким способом заощаджений гріш не видається на господарські потреби в краю, тільки буде зужитий на закупи амуніції, побільшення армії, детективів і т. п. Виходить, що селянин на нім не то, що нічого не скористає, але ще й потерпить значно, бо до цієї пори він мів залягоджувати важні справику невеликим коштом і трудом, наколи від тепер він буде наражений на більш витатки і непотрібну витрату дорогого часу.

Взагалі, Румунія дуже любить заводити в себе реформи, але аж тоді, як такі перепаркуются в інших державах. Це видно хоч-би з того, що в Румунії тортується політичних звизів на зразок шляхетсько-царівських методів, лиш треба знати, що в Румунії "ліше гірше", як влучно замітив свого часу Ю. Тютюнник.

І так: польська шляхта поділила Галичину на воєводства, а Румунія і собі малпуге; Польща колонізує креси, Румунія знову малпуге. Або візьмим, наприклад, таке: Царівські гордори розстрілюють тисячі невинних селян і виточують ще до того сенсаційний процес, а зараз по цім і Румунія прописує подібними матаками в Бесарабії (татар-бунарьскі події).

І в Польщі крадуть урядовці державні гроші, і в Румунії дучаються таківі випадки, словом — Румунія має чим похвалитися.

В зеркалі державно-політичних махінацій румунських дидичів видно гострий штилет фашістсько-імперіалістичної мріядурійки, який сьогодні-завтра пробє велике серце "великої" Румунії, бо всяка держава, де побіч насильства, корупції, злодіства, терору і неволі, мучить потенатів ще й пропанією постійного, грізного страху — мусить завалитися.

Ознаки зближення краху.

Найголовнішим чинником всіх непорозумінь, з яких виникають найбільші нещастя на світі, буває кепська господар-

ка. Структура добробуту в рамках якоїс держави повинна стояти на здорових економічних підвалинах. Як підвалини, така і структура, або: Як дбаєш — так маєш. Річ дуже ясна: Хто живе понад стан, той мусить збанкрутувати.

Завміраюча індустрія, зростаюча армія безробітних, брак необхідних товарів, занепад сільського господарства (це бодай на який час затримати податки і величезні шкоди, заподіяні через неврожай, посуху, бурі, зливи і повені), відтак витрата фінансів на утримування бездіяльної армії, велика дорожнеча, поступенне падіння валюти і др. — це ознака зближення краху в придунайським королівстві.

Один селянин пише так: "..... а я, як звикле, газдую тай ніколи не можу доробитися грошей — все не стає тай не стає. Все коло нас дороге: пара черевик 1000 lei, кожух 4000 lei. Одій дуже дорога, а худоба і хліб таній. Дуже тяжко жити. Я оплачую 1000 lei податку. Руть на всі боки, кілька шкіри стає".

А вище згаданий громадський секретар трохи докладніше інформувє нас про дорожнечу на Буковині. Хоч він подає лише ціни на продукти, які виторуює рівник, то з цього можна легко догадатися про неймовірні ціни фабричних і привезених (імпортованих) товарів. Він пише: "Коло нас 1 kg (1 кілограм = 2.2 фунтам, В. С.) свинини живої ваги — 40 lei; 1 q (100 кілограмів або один корець, В. С.) пшениці — 1000 lei; 1 q жита — 700 lei; 1 q кукурудзи — 600 lei; 1 q бараболь — 150 lei; 1 q зернят (гарбузових) — 1200 lei; 1 q сімня (насіння з конопель і коловатинців, В. С.) — 700 lei; 1 q фасоль — 700 lei; пара волів 20,000 lei; корова — 7000 lei; теля від шикки — 1500 до 2000 lei; четвертка (2m³) буюкових дров дома — 824 lei. Як Вам це виглядає?"

"Коло нас великі сніги", продовжує, вказуючи на причини високих цін. "і переривані морози, так, що одної динни великий мороз, а другої динни капає зі стріх. Осін була дуже мокра, так що не мож було роботи осінньої покінчити. З той причини лишилося багато кукурудзів не зрпуплених і бараболь та бураків невикопаних".

Як-би там не було, в кожнім разі боярська Румунія біжить кілька мога рівним шляхом славної польської господарки, шоби з розгоном кинувти в нашу голодну нірвану — на збитки Радянським Республікам і на втіху поневоленим народам.

В. Синичка.

ЗНУЩАННЯ НАД КУЛЬТУРНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Білоруська фракція внесла до польського парламенту запитання з приводу переслідувань та знущань над білоруськими культурними й громадськими організаціями у Вільно. Останнім часом польська влада виселила низку білоруських установ, що займали помешкання колишнього уніятського монастиря у Вільні. Так само було виселено православну семінарію та низку білоруських шкіл. Дітей і інвентар викладали прямо на вулицю, а потім біля дверей ставили поліцаїв. Недавно така-ж доля спіткала білоруську гімназію та білоруський комітет допомоги жертвам війни. З метою спровокувати сутинку з білоруськими гімназістами, польська поліція "виявила" в підвалі гімназії

Не забувайте про пресовий фонд української робітничої преси в Канаді!

З ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ.

ЛІХА ДОЛЯ.

Прийшла до мого помешкання.

— А чи тут мешкає... не знаю навіть, як сказати...

— Хто? — спитали.

— Та от той... старший... з "робочого дому".

Довідалися чою вона хотіла й справили до мене.

— Добрий вечір!

— Добрий вечір!

— Я навіть не знаю, що маю сказати, бо така лиха доля, що й господи. Він мене тріє, туркоче, не пускає й я вже сама не знаю, що мені робити та куди кинутися, бо така біда, що годі витримати мені та довше жити в такім пеклі та з такою доленькою, якою мене наділили. Я не пускає ні сніда, ні туді і я не знаю, що почати та що робити в цім...

— Говоріть до речі... Чою вам треба?

— Ви знаєте, хто я?

— Ні, не знаю.

— Дивно! Та-ж я вже записався до жіночої організації й питаю "Робітницю", а ви мене не знаєте?

— О! А що за справу маєте?

— То так. Я належу до жіночої організації і читаю "Робітницю", а він сварить на мене та не пускає мене, не дозволяє мені ходити, не дозволяє читати...

— Що-ж я можу в цім порадити?

— Ви постарайтеся і його притягнути до організації. Може перестане пити та в карти грати, бо мені лиха година з ним.

— Ми-ж не можемо нікого тягнути силою.

— Та так, як побачитеся з ним на вулиці, то здоровіайтеся, шось таке-говоріть і тим самим може він помалу зайде до організації. Я так дуже-бада рада, як-би він вписався. Може-б моя лиха доля стала до-брою. А то, що з того... Сьогодні він взяв "Робітницю" та почав читати. Я так тишилася і лише зиркала на него.

— Ну й читав дово?

— Перечитав одну статтю й кинув.

— Чому більше не читаєш?

— питаю.

— Бо там нема що читати!

— Як то нема що? Та-ж 32 сторінки!

— Я все те давно знаю, що тут пишуть! — відповів.

— Та що-ж з того, що ти знаєш, але чому не поступаєш так? — питаю.

— Мовчи, — крикнув він, — й на тім закінчилася наша дискусія.

— Ви, — сказав я, — старайтеся перекоувати його самі. Ми не можемо зробити нічого. А заходить він часом на нашу представлення та концерти?

— Ще ні одного разу не був.

— Що-ж він робить вечерами?

— В карти грає та попиває з другими такими, як він.

— Таку людину дуже тяжко направити.

— Ви старайтеся, старайтеся, — говорила вона плачучи оста-вляючи моє помешкання.

Буду старатися, але чи вдасться?

Драпака.

ЗБОРИ ЧЛЕНІВ ЗАРЯДІВ.

Цим повідомляємо членів і членкинь всіх зарядів тих робітничих організацій, що існують при Укр. Роб. Домі в Вінніпегу, включаючи й головні заряди та Раду Директорів Робітничо-Фармерського Видавництва, що спільні збори членів і членкинь тих зарядів відбуваються в суботу, 27. лютого, в годині 2-ій по полудні в Укр. Роб. Домі. Присутність всіх членів і членкинь зарядів обов'язкова, бо будуть обговорюватися важні організаційні справи.

Ц.В.К. ТУРФДІМ.

ЯК ТРЕБА БОРОТИСЯ В РЕАКЦІЙНІЙ ТРЕЙД-ЮНІІ.

(Стаття дискусійна.)

В 14 числі "У.Р.В." під повищенням наголосом була поміщена стаття тов. М. С., в якій він старався довести, що ще не настав час відірватися від Американської Федерації Праці прямо тому, що ще не можна створити сто-процентну боеву канадську трейд-юнію. Аргумент дуже слабенький для кожного, хто бере активну участь в трейд-юні. Чому? Тому, що трейд-юні є організація масові; до них належать маси робітників з різними поглядами, переконаннями і цих поглядів і переконань не зміняться за одним махом пера, себто з відірванням юні від А.Ф.П. і з зміною назви: Щоби ці погляди змінити, треба ці маси освідомити. А освідомити їх — це вже забере довший проміжок часу. Тому ніхто не повинен думати, що з відірванням канадських юні від А.Ф.П. вони зараз стануть сто-процент боевими. Вони можуть стати більше прогресивними, можуть уlepsити працю в них і прожити час їхньої бездіяльності, однак в ніякім разі вони не стануть боевими — зараз по відірванню.

Чи відірватися від А.Ф.П. і коли?

На це питання не можна відповісти однаково відносно всіх юні взагалі. Його треба студіювати на місці, а головне в кожній індустрії зокрема. Треба брати під увагу перше — обставини, а друге — настрої робітників. Це є два чинники, що грають головну роль, а вони не всі і всюди однакові.

В минулому році в вуглевій індустрії на заході Канади обставини так склалися, що майнерська юнія Юнайтед Майн Воркерс оф Америка зістала розбита, а на її місці повстали незалежні юнії в кожній місцевості зокрема. Настрій робітників був такий, що про повернення цих юні назад до Ю. М. В. А. не могло бути й мови. Майнери почали організувати Майн Воркерс Юніон оф Канада не тому, щоби зробили цю організацію зараз сто-процент боевою, але тому, щоби створити одну масову майнерську організацію в Канаді і далі разом боротися і освідомити.

Отже перше питання не в бовій, а в масовій трейд-юні. Те, що сталося минулого року між майнерами на заході, може статися і в інших галузях індустрії. Тов. М. С. пише:

"Скажім навіть так, що канадська робітництво готує вже й бажав відірватися від А.Ф.П." Не скажіть, а добре перестудіювати, чи в дійсності воно бажав відірватися? А ко-

ли так, то треба відповідно ті бажання спрямувати і юнію "відірвати". Бо коли ми будемо робітникам тільки говорити що ще не час відірватися, бо не можна ще з'організувати сто-процентну боеву канадську трейд-юнію, то тоді ми, що будемо так говорити, останемося в А.Ф.П., а ті маси робітників такі "відірвуться" і не буде ніякої трейд-юні. Те саме може статися, що сталося з тими, що пробували і пробують з'організувати відразу сто-процентну боеву трейд-юнію, і з тими, що хотіли завернути майнерів на західі назад до Ю.М.В.А. Головне тут не у відірванні і назві, а в тим, щоби не роздробляти трейд-юнію в Канаді на ще більше частин, як вони вже роздроблені.

Грїни, Джансоні і Ко. не тому бояться, що ми вказуємо мадам робітників на їх зрадничу політику, але тому бояться, щоб ті маси або їх не викинуло з юні, або їх самих не олекшати працю в них і прожити час їхньої бездіяльності, однак в ніякім разі вони не стануть боевими — зараз по відірванню.

На це питання не можна відповісти однаково відносно всіх юні взагалі. Його треба студіювати на місці, а головне в кожній індустрії зокрема. Треба брати під увагу перше — обставини, а друге — настрої робітників. Це є два чинники, що грають головну роль, а вони не всі і всюди однакові.

Отже перше питання не в бовій, а в масовій трейд-юні. Те, що сталося минулого року між майнерами на заході, може статися і в інших галузях індустрії. Тов. М. С. пише:

"Скажім навіть так, що канадська робітництво готує вже й бажав відірватися від А.Ф.П." Не скажіть, а добре перестудіювати, чи в дійсності воно бажав відірватися? А ко-

"МАТЕРЬ БОЖА В СЛЪОЗАХ".

Ця історія, до речі, була б ще десь у нетрах Волині чи Поділля, де недавно так часто оновлялися образи і з очей реваліних образів текли слъози. Але в культурній Франції у великому торговельному портовому місті Бордо існування фанатичної секти, що вірить в закляття злих духів і що має свою "пророчицю", яка необмежено розпоряджається тисячами віруючих, могло б здатися зовсім неймовірним, якби не факти, недавно викриті на сторінках французьких газет.

Поліція села Бонбон, в департаменті Сени та Марни, почувши крики з будинку попа в цьому селі, погна Денуайе, заарештувала 12 душ, що злучилися з попа, звязавши його руки й ноги і поваливши до долу. Як оповідав піп, вони наскочили до нього на помешкання й безжалісно почали бити вузловатим мотузком. Треба додати, що з 12 душ, що злучилися, 10 було жінок.

На допиті заарештовані заявили, що всі вони члени релігійного ордену "Матері божої в слъолах" і прибули з Бордо, щоб покарати попа Денуайе за його небажання зняти з нащальництва їхнього ордену, Марі Менен, ліх чари, що ним він її заворочив. Ніхто з арештованих, очевидно, не сумнівався, що піп Денуайе здатний накласти всяке лихо на людей, які чомусь не до вгодоби йому. Одна з арештованих, удова офіцера, убитого недавно в Сирії, заявила слідчому, що вона вважає Денуайе за винного в смерті її чоловіка, бо "пророчиця" Марі Менен мала татий сон, наче-б то убитого офіцера зачарував лихий піп. Інші жінки заявили, що вони гадають, що піп Денуайе накликав хворобу на їхню "пророчицю" і доті, поки він не звільнить її від наслідків своїх чарів, хора "пророчиця" не вилікується.

Французькі газети, звичайно, вхопилися за пикантний інцидент для того, щоб до деталей висвітлити причини й обставини трагікомічної пригоди з зазначеним попом. Наслідком їхнього розслідування виявились такі подробиці і така несподівана підсонова події, що навряд чи судова влада зможе на цей раз обмежитися таким же поверховним відношенням до справи, як це було 1920 року з цією самою сектою "Матері божої в слъолах". Вже був випадок, коли прихильниці цієї секти злучилися з попа, тоді це був якийсь сирійський адхімандрит, що застрів у Франції підчас війни і також був не то членом секти, не то духовним отцем "пророчиці" Марі Менен. Його теж обвинувачували за шкідливі чари,

наслідком яких була хвороба "пророчиці". Досить трудно розібратись, які відносини були між попом Денуайе та верховодами фанатичної секти. Газети отверто натякають на двозначний характер взаємин благочестивого попа і "пророчиці". Але так чи інакше справа набрала характеру великого публичного скандалу, бо виставляє в досить дивному світлі звичай і рівень культурного розвитку французького міщанства й навіть великого буржуазія.

Як виявляється, секта темних фанатиків існує вже більш, як 10 років, і увесь час перебуває під керуванням колишньої консержери (дворнички) Марі Менен, що, побувавши на площі в Лурді, привезла звідти статуя Мадони, у якої з очей течуть "справжні слъози". Членами секти є не тільки вознички, ремісники, перекупки та інші дрібні й темні люди, а й деякі великі торговці та фабриканти і навіть поліцаї.

Звичайно, секта зуміла знайти "шедрих" добровічців, турботами яких Марі Менен стала володіти нерухомим майном і має можливість розпоряджатися великими сумами, що їх вносіть до каси ордену. Цікава в цій темній справі, де лицемірство й забобони переплітаються з найвульгарнішим шахрайством, ролі католицьких попів. Архієпископ міста Бордо знав про існування секти "Матері божої в слъолах", але, як повідомляє він у своєму листі до редакції газети, він не дав свого благословення на діяльність секти. А що до попа Денуайе, то він, як виявилось тепер, їздив раз у Бордо до Марі Менен для того, щоб за допомогою "святих дарів" зняти з неї лих чари.

Счинена в пресі буча на цей раз навряд чи дозволить французькому урядові затушувати справу так, як це було 1920 р. Сумнівно, щоб мадона, належна Марі Менен, продовжувала лити слъози й надавати. Але гроші, пограбовані з кишень темних людей, литимуть слъози без усякого сумніву.

С. Лавровський.

СПРАВА 93 КОМУНІСТІВ.

У вільсоному окружному суді розглядається справа 93-ох комуністів, обвинувачених "в замахові на державний устрій Польщі і на цілість її території". Більшість з обвинувачених сягає до восьми річної каторги. Деякі з них обвинувачуються в замахові на вбивство прокуратора Балака. Акт обвинувачення складається з 9-ти томів і займає кілька тисяч сторінок.

ЛЕНІН ВІРІВ ЛАТВІЯЦЯМ.

Багато з нас не відразу з ним погодилися. Але після другої енергійної промови Леніна його пропозицію було прийнято. Більшовики не повернулися до залу засідань. Дехто пішов до дому, дехто дивився на засідання, стоячи біля дверей; на засідання повернувся лише один Раскольников. Він проголосив декларацію й пішов. На вартових вона справила величезне враження. Більшість з них взяла рушницю на зголівку. Товариш, що був на горі, розповідав мені, що один з салдатів навіть поховився в натові делегатів ес-ерів. Ще один момент і могоб скоїться жальна подія.

ЛЕНІН ВІРІВ ЛАТВІЯЦЯМ.

В особі В. І. Леніна працюючої маси цілого світу втратили найкращого друга свого й керівника. Ленін був вчителем та проводирем не тільки російської, але й міжнародної робітничої класи. Він був творцем справжньої революційної партії, фундатором Комуністичного Інтернаціоналу.

Ленін був в повному розумінні цього слова великим майстром, який зумів стихійний рух робітничих та селянських мас спрямувати до поточних соціалістичної революції. Він вказав революційний шлях всім пригнобленим націям. Він краще за всіх вмів також розв'язати складні національні питання, тому ввесь працюючий люд всіх націй земної кулі його так палко, відданно любив.

І для нас, більшовиків-Латвійців, В. І. Ленін був геніальним керівником. Всі ми вчилися з його статтів та брошур. Всі, кому відома історія соц.-дем. латвійської країни, знають, що на-

ДО ЧОГО ДОВЕЛА КАПІТАЛІСТИЧНА ГОСПОДАРКА.

Капіталістична господарка довела до страшного явища — до цілковитого безробіття. У всіх капіталістичних держаках тиняться цілі маси робітників, що не можуть знайти праці. Безробіття рау у-рау зростає. Після урядових обчислень поодинокі країни, як і після обчислень Амстердамського Інтернаціоналу, стан світового безробіття представляється так:

— В Бельгії з початком листопада налічувалося 1,305 робітників зовсім без праці і 10,916 робітників, яким вдалося декого знайти на кілька днів принагідну роботу

— Данія при кінці грудня мала 73,281 безробітних тобто майже половина робітництва цієї країни остав без праці.

— В Німеччині від 1. до 15. грудня число безробітних піднеслося з 678,316 на 1,057,081. В Берліні після обчислення на кожних 2Г мешканців припадає один безробітний.

— У Франції в листопаді було зареєстрованих 11,248(?) безробітних.

— В Англії без праці остав 1,248,000 безробітних.

— В Голландії безробітні становлять 8 проц. всего робітництва.

— Італія в грудні налічувала 83,769 безробітних і 8,082 робітників, що працювали по кілька днів на тижде.

— В Японії в шістьох тиждях містях парашують 40 тисяч безробітних.

— Австрія налічувала 216 тисяч безробітних. — В самому Відні уряд мусить давати підмогу 90 тисячам безробітних.

— В Польщі безробіття зростає з неймовірним темпом. За один тиждень від 18. до 24. грудня число безробітних зросло о нових 13,560 осіб. Приблизно сума державної статистики випадувала в дні 24. грудня 355,347 безробітних. Число безробітних далі росте.

— В Швейцарії зареєстрованих безробітних в 12,219.

— Чехословацтва з кінцем грудня мала 40 тисяч безробітних.

— На Угорщині без праці 8 проц. всего робітництва.

200 КІНО-АПАРАТІВ ДЛЯ СЕЛА НА УКРАЇНІ.

Останній рік роботи ВУФКУ на Україні по кінофікації села дав гарні наслідки. Селіане зустрічають кіно з великим інтересом. Призд кінофікаторів і установка апарату — величезна подія на селі, куди з'їжджаються селіане до всіх близьких сіл за 10—15 верств.

Враховуючи великий інтерес та потребу в кіно, ВУФКУ за останній рік установило по селах України до 200 кіно-апаратів. Установка апарату установлюється по тих селах, де є населення не менш 2,000 осіб, при чому апарат видається без грошей. По округах: Одеській, Миколаївській, Проскурівській та Винницькій охоплено кінофікацією понад пів мільона найбільшого селіанства.

Слід зазначити, що нинішнього року робота по кінофікації провадилася головним чином по найвіддаленіших селах. Само собою зрозуміло, що в цих "медвежих кутках" кіно зустрічається з великим ентузіазмом, бо часто-густо там його бачили вперше. Поруч з установкою апаратів та устаткуванням помешкання по селах, провадилася велика робота популяризації кіно. Майже по всіх селах, де є кіно, організовано "ячейки друзів радянського кіно" та перекладено кампанію розяснення електрофікації.

Можна сподіватися, що до 1927 року всі села України будуть мати кіно.

3 поля науки і техніки

В КРАЇНІ РОЗКОПАНИХ МОГИЛ.

Таємниця піраміди Хеопса. Як американські археологи відкрили гріб Фараона Сенефру.

Колишній Єгипет був одною з найбільш культурних країн давньої старини. Але до нас дійшло мало вісток про ту високу старинну культуру, яку закрили перед нашими очима тисячоліття, що діють нас від тих давніх часів. Щойно різні розкопки, в часі яких знайдені всякі документи, а то й цілі бібліотеки, дали змогу цікавим очам вчених виникнути в історію тої закутані в тайну країни. Від часу перших розкопок вчені не перестають працювати.

ТАЙНА ВІКІВ. Великий сфинкс і колосальна піраміда в Єгипті.

Вони вічно шукають в Єгипті за новими знахідками, щоб відобути на світло денне як найдокладніший образ життя і буття підданих синів сонця, єгипетських фараонів.

Ці шукання вчених увінчалися таким гарним успіхом, як відкриття гробу фараона Тутенхамена, в якому знайдено дуже багато цікавих річей, що не в одному причиняться до крашного пізнання історії Єгипту. А ось з тої країни розкопані могили надходять нові вісті. Американський вчений Райснер відкрив гріб фараона Сенефру.

Професор Райснер, що сам перебував в місті Бостоні, в Америці, поручив своїм ассистентам (помічникам) прослідити простір на схід від великої піраміди Хеопса в Єгипті. Піраміди — це великанські, бо досягають яких 140 метрів висоти, кам'яні будови в виді острівця, які деякі єгипетські фараони казали будувати для себе як

світлицю, бо часто-густо там його бачили вперше. Поруч з установкою апаратів та устаткуванням помешкання по селах, провадилася велика робота популяризації кіно. Майже по всіх селах, де є кіно, організовано "ячейки друзів радянського кіно" та перекладено кампанію розяснення електрофікації.

Можна сподіватися, що до 1927 року всі села України будуть мати кіно.

Таких пірамід зачисилося до наших часів три. Все вони збудували цікависті вчених тим, що може знаходитися в них в середині. Тому вчені вічно коло них крутаються. Між іншими й професор Райснер — як сказано — казав своїм ассистентам переконатися, чи нема чого цікавого на східній стороні піраміди Хеопса. От ассистенти і почали копати і найшли якісь сходинки. Стали копати далше, але сходинки зникли. Це їх не спинило, бо вони знали вже з інших розкопок, що єгипетські фараони все дуже хитро закривали сліди своїх гробівців, щоб їх ніхто не найшов. Копали далше, в гли-

бині яких 50 метрів натрафлено на гробівці. В верхній його стіні зроблено дірку і при допомозі двох великих зеркал направлено світло до гробівці єгипетських фараонів.

В гробівці побачили саркофаг з алябастру, над яким зновис золотий бальдахим. На бальдахимі видіне назвиско фараона Сенефру. На долівці лежало велике число куснів металів, а в одній зі стін запричмолено двері, видно до другої кімнати гробівці.

На тім ассистенти перервали працю, щоб потім продовжувати її під проводом професора Райснера, що приїхав з Америки і хоче цілком розкопати гробівці. Вчені кажуть, що в саркофагу не знайдуть мумії фараона Сенефру, а знайдуть то найбільше його кістк оквиный в шкуру святиого бика, бо в тих часах, коли жив Сенефру, Єгиптяне не знали ще штуки бальзамування тіл.

Можна сподіватися, що до 1927 року всі села України будуть мати кіно.

Можна сподіватися, що до 1927 року всі села України будуть мати кіно.

ЛЕНІН В ЖОВТНЕВІЙ РЕВОЛЮЦІЇ.

(За редакцією В. Чубаря.)

(Продовження.)

В 1918 році я двічі був у Ліча в Москві, в Кремлі. Перший раз, 30. липня, розмовляв біля 14 годин. В Ліча завжди знайдеться час для друзів — сказав він, коли я скінчив справу, хотів йти геть, знаючи, що він занятий важливішими державними справами. Його цікавили тоді причини поразки фінляндських робітників у громадянській війні. "Відвідайте мене, давоніть число 36—182, я вас завжди прийму". Адже тепер наша черга допомагати вам (Фінам) — казав мені Ліча. Ще раз, 19. серпня, відвідав я Ліча, коли втік, Фінні, що прибули до Петрограда, почали сильно голодувати. Ліча дав нам кілька вагонів хліба. Більш мені не доводилося його бачити, бо мене командували на роботу до Петрограда.

Ліча нема... Але він живий своїми заповідями:

"Ідіть за нашим прикладом", сказав він нам, Фінам, і лише цим шляхом досягнемо ми перемоги фінської робітничої класи і біднішого селіанства, й Фінляндія буде радянською республікою.

ЯК ЛЕНІН ЕС-ЕРІВ ВРЯТУВАВ.

(Сповіді Мешерякова.)

Кілька спогадів з часу Установчих Зборів. Згадую, як живу, постать Ліча, що сидить на східних трибуни. На причепурені промови Чхеїдзе й Церетелі він не звертав жадної уваги. Спочатку шось писав, а потім просто приліг на шаблянах то з сумним виглядом, то весело регочучись.

Близь 11. години вечера більшовицька фракція вимагала перерви для наради. Перед нами повстало питання, що робити далі. Виступив Володимир Ліча.

— Центральний комітет пропонує піти геть з Установчих Зборів після проголошення відповідної резолюції. — запропонував Володимир Ліча.

— А що-ж будуть робити ес-ері після того, як ми підемо? — запитав хтось з товаришів.

— Очевидно, будуть продовжати свою балаканину.

— Доки-ж вони будуть її продовжувати? — Поки їм надості це.

Після деяких вагань вирішили прийняти порадку Ліча. Читання резолюції поклали на тов. Раскольникову. Ми всі хотіли повернутися до залу засідання.

— Як, товариші? Ви хочете повернутися до залу і піти звідти після прочитання нашої резолюції? — запитав нас Володимир Ліча.

— Так.

— Та хіба-ж ви не розумієте, що наша резолюція про вихід, разом з нашим виходом остільки вплине на вартових та салдат та матрозів, що вони тут самі перестріляють всіх ес-ерів та меншовиків, що залишилися? — Так відповів Ленін.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ
найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІРЧАНА
КАРПАТСЬКА НІЧ
що недавно вийшла з друку? Якщо немає її ви самі, або ваші знайомі, то поспішайте купити, а буде мати користь книжку в хаті. Не тратьте вона вартості навіть тоді, як ви перечеitate П. Це довша повість з воєнних часів в Галичині і з життя робітництва в Америці. Коли читаете, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перечеitate до кінця. Письменик М. Ірчан сам переразив війну і вірно описує всі її страшний події в старому краю. Читачи "Карпатську ніч" вірнішою багато вчитесь і то в найбільш припустий спосіб, бо ціла книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надрукована вона на найкращому папері, окладовка з артистичним малюнком в двох кольорах. КУПІТЬ, А НІКОЛИ НЕ ПОЖАЛІЄТЕ! РОЗПОВІСЬОДНОЮТЕ СКРІЗЬ ЦЮ КНИЖКУ. Виснаються книжки за попереднім надісланим грошею. ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ. Замовлення з грішми послати на таку адресу:
Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.

